Gemeente Borger-Odoorn

M e m o

Exloo, 5 juni 2024

Bestemd voor:	Gemeenteraad
Afkomstig van:	College van burgemeester en wethouders
Onderwerp:	Financiële effecten Meicirculaire 2024

Inhoud:

Inleiding
We hebben op 27 mei 2024 de Meicirculaire 2024 ontvangen. Dit is de eerste circulaire van 2024. Deze circulaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van het Rijk voor de gemeenten. We gaan in dit memo in op dit de belangrijkste ontwikkelingen uit de circulaire.

We hebben in de Kadernota 2025 voorgesteld om de extra middelen uit de Meicirculaire 2024 te storten in de stelpost voor indexatie. Het belangrijkste argument hiervoor is dat onze inschatting is dat er meerdere posten in de begroting 2025 geïndexeerd dienen te worden om de budgetten op niveau te houden.

Doordat we een hogere raming hebben opgenomen voor de nieuwe gemeentelijke CAO, gemeenschappelijke regelingen en de WMO huishoudelijke hulp en een aantal kleinere posten eindigde de stelpost indexatie met negatieve saldi. Hieronder de tabel van de stelpost die in de Kadernota 2025 op pagina 8 is opgenomen.

Overzicht voorstellen voor indexatie

Stelpost indexatie	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Stand Begroting 2024	**968.848**	**888.937**	**911.169**	**921.366**
Indexatie	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
1. Bedrijfsvoering (4%)	-720.000	-720.000	-720.000	-720.000
2. Griffiebudget communicatie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3. Collectieve vervoersvoorziening WMO	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
4. Leerlingenvervoer	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
5. Hunebedcentrum	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
6. WMO huishoudelijke hulp	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
7. Dierenasiel Ter Marse	-39.000	-39.000	-39.000	-39.000
8. Subsidie dorpshuizen	-46.268	-46.268	-46.268	-46.268
9. Sociaal medische indicatie	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
10. Gemeenschappelijke reg.	-236.617	-242.724	-285.775	-296.765
11. VNG GGU-gelden	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
12. Schoonmaakkosten	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000
Totaal:	**-1.958.885**	**-1.964.992**	**-2.008.043**	**-2.019.033**
Nieuwe stand stelpost	**-990.037**	**-1.076.055**	**-1.096.874**	**-1.097.667**

Uit deze tabel blijkt dat er (voor het onderdeel indexatie) sprake is van een structureel tekort van circa € 1 miljoen. De verwachting was dat het rijk in de mei- en of septembercirculaire compensatie zou verstrekken voor de gestegen prijzen. Helaas is daar geen sprake van. Hieronder wordt dit toegelicht.

Effecten Meicirculaire 2024
In onderstaande tabel wordt een vergelijking gemaakt tussen de in de (meerjaren) begroting 2024-2028 opgenomen bijdrage uit het gemeentefonds en de te verwachten bijdrage na verwerking van de meicirculaire 2024.

Gemeentefonds gevolgen meicirculaire 2024	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
A. Opgenomen in (meerjaren)begroting 2024-2028	**56.889.093**	**57.725.162**	**57.508.125**	**57.808.320**	**58.354.267**
Te ontvangen volgens min BZK (betaalspecificatie 24 mei 2024 - zonder	58.446.894	58.446.894	58.446.894	58.446.894	58.446.894
correctie : gevolgen meicirculaire 2024					
1a) Schrappen oploop opschalingskorting			937.530	937.530	937.530
1b) Bijstelling accres-tranches	-1.129.326	-2.236.452	-824.890	-926.382	-844.990
1c) Incidentele compensatie	999.199	901.626	188.395	151.991	121.559
2) Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023	297.003				
B . totaal gevolgen meicirculaire 2024	166.875	-1.334.826	301.035	163.139	214.100
C. totaal te ontvangen	**58.613.769**	**57.112.068**	**58.747.929**	**58.610.033**	**58.660.994**
D. verschil tussen MJB en verwachting (+ = voordelig)	**1.724.676**	**-613.094**	**1.239.804**	**801.713**	**306.727**
E. behoedzaamheid 5 punten cumulatief structureel		-200.000	-400.000	-600.000	-800.000
verwachting		-813.094	839.804	201.713	-493.273
F. op te nemen in Berap 2024 en Begroting 2025-2028 (afronding)	**1.700.000**	**-800.000**	**800.000**	**200.000**	**-500.000**

We lichten nu de effecten uit de Meicirculaire 2024 (onderdeel 1a – 2 in de tabel) toe.

1a Schrappen oploop opschalingskorting: De oploop van de opschalingskorting wordt vanaf 2026 structureel geschrapt. Dit resulteert in een voordeel van € 675 miljoen op het gemeentefonds. Voor Borger-Odoorn betekent dit een voordeel van bijna € 940.000. Voor 2025 betekent dit echter een extra korting van ruim € 2,2 miljoen.

1b Bijstelling accres tranches: Dit betreft de gevolgen van de toepassing van een gewijzigde systematiek waarmee de omvang van het accres wordt bepaald. Dit leidt voor de jaren 2026-2028 tot een verlaging van gemiddeld € 850.000.

1c Incidentele compensatie: De overgang van de huidige 'trap-op trap-af' systematiek naar de bbp-systematiek wordt in de jaren 2024-2029 (gedeeltelijk) gecompenseerd

2 Afrekening ruimte onder BCF plafond: Dit betreft de verdeling van het bedrag uit het BTW compensatiefonds dat niet is gebruikt en nu wordt toegevoegd aan het gemeentefonds.

Behoedzaamheid
In deze tabel is, overeenkomstig de financiële kaders zoals opgenomen in de Kadernota 2025, ook rekening gehouden met een behoedzaamheidskorting. De behoedzaamheidsraming komt overeen met 5 punten van de algemene uitkering. Eén punt staat gelijk aan € 40.000. Vijf punten komen dus overeen met € 200.000 per jaarschijf. De behoedzaamheid is opgenomen omdat de algemene uitkering vaak in omvang verandert en afhankelijk is van de uitgaven van het Rijk.

We voegen deze middelen toe aan de stelpost indexatie. In de begroting 2025 komen we met voorstellen voor indexatie.

Overige ontwikkelingen uit de Meicirculaire 2024
Naast de bovengenoemde effecten is er ook sprake van een aantal taakmutaties. Taakmutaties zijn extra toegevoegde middelen aan het gemeentefonds waarmee gemeenten een taak moeten uitvoeren. Voorbeelden zijn extra middelen voor aanpak armoede en schulden en werkdruk verlaging jeugdbescherming.
De grootste taakmutatie betreft het besparingsverlies jeugd. In deze circulaire is opgenomen dat de geraamde extra besparing van het rijk van € 500 miljoen voor 2025 komt te vervallen. De reden is dat de maatregelen die moeten leiden tot een besparing nog niet zijn gerealiseerd. Dit leidt tot een voordeel van ongeveer € 700.000 in 2025. In de begroting 2025 doen we een voorstel over het gebruik van deze middelen.

Conclusie
Al met al valt deze Meicirculaire voor 2024, 2026 en 2027 voordelig uit. Maar helaas zijn de voordelen in die jaren niet voldoende om de indexaties te kunnen dekken.
Het voordelig effect voor 2024 wordt in de Bestuursrapportage 2024 II verwerkt. De effecten van de overige jaren worden vertaald in de begroting 2025-2028 (stelpost indexatie). In de tabel hieronder worden de effecten van de meicirculaire gerelateerd aan de uitkomsten van de Bestuursrapportage 2024 I en de Kadernota 2025.

	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo Bestuursrapportage I 2024	-138.742				
Kadernota 2025 stelpost indexatie		-990.037	-1.076.055	-1.096.874	-1.097.667
Effecten meicirculaire 2024	1.700.000	-800.000	800.000	200.000	-500.000
Verwachting (- = nadelig)	**1.561.258**	**-1.790.037**	**-276.055**	**-896.874**	**-1.597.667**

De bovenstaande cijfers geven op dit moment geen aanleiding tot concrete acties. De financiële effecten van deze circulaire vallen tegen. Ons advies is om in eerste instantie de vertaling van het regeerakkoord in de Miljoenennota en de septembercirculaire af te wachten. We gaan er vanuit dat deze septembercirculaire voor onze gemeente positief zal uitvallen en daarna komt opnieuw een meicirculaire.

Ons voorstel is om het voordeel van 2024 bij de jaarrekening 2024 aan de VAR toe te voegen en vervolgens om in 2025 incidenteel het tekort uit de VAR te halen. In de begroting 2025 verwerken we de septembercirculaire en doen dan een voorstel voor de jaren 2025 en verder.